

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni tatis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 45.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 25. februarja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Vnanja politika in parlament.

Ko je italijanska vlada nedavno razpustila parlament, je utemeljila ta svoj korak s tem, da hoče dati volilcem priliko, naj se sami z volilnim listom v roki izrečejo za ali proti troyzevi, z drugimi besedami, sedanja vlada prepušča volilcem oziroma njih bodočim izvoljencem, naj sami določijo bodočo smer vnanje državne politike. Tako se godi v Italiji, tako v vseh ustavno vladanih državah po vsem svetu. Le pri nas in v pruski Nemčiji je drugače.

Pri nas nima ne avstrijski ne ogrski parlament nikakega direktnega upliva na vnanjo politiko. Nje voditelji poročajo o svojih že izvršenih ukrepih in o uspehih svojega delovanja delegacijam, ki so samo nekaki odbori obeh parlamentov, kateri pa vsled neke latentne ljubosumnosti med sabo ne pridejo nikdar do tega, da bi mogli kedaj uveljaviti svojo moč nad vzajemno državno vlado in določati smer vnanje politike. Posledica tega je, da se ti skupni ministri čutijo vzvišene nad parlamentarne uredbe ter menijo, da oni niso za svoje delovanje pravzaprav nikomur odgovorni razen vladarja samemu. Vnanja politika države je zato vkljub parlamentom ostala vendar le izključljiva last takozvanih „odločilnih“ krogov t. j. ministra vnanjih reči, njegovega uradništva in onih plemenitah rodov, iz katerih se navadno ti ministri in diplomatiški uradniki rekrutirajo. Nikdar se še niso zle posledice tega absolutizma pokazale v tako jasni luči kakor sedaj, ko so vsled aneksije Bosne in Hercegovine nastali vsi ti konflikti na Balkanu, vsled katerih trpi tudi naše gospodarsko življenje ogromne škode.

Ti nikomur odgovorni anonimni „visoki krogi“ so po svoji volji in

glavi sklenili, da se ob določenem času izvede aneksija Bosne in Hercegovine ter da se ti dve deželi z njega prebivalstvom vred poklonita kakor kaka kupna ali prodajna stvar vladarju za vezilo na dan njegove 60. vladarske obletnice.

Vse to nam priča, kako neizmerno preprosto so si ti gospodje predstavljali rešitev tega vprašanja, dočim so jih dogodki poučili, da so trdo prespali ves oni čas, ki nas loči od fevdalne dobe, ko so bili še oni v resnici edini odločilni in merodajni ter so le oni delali notranjo in vnanjo politiko države ne brigajoč se za meščanstvo, kmetstvo in delavstvo ter razpolagajoč z deželami in narodi kakor z blagom. V tem duhu in na tak način so izvedli naši „odločilni“ krogi aneksijo. Učinek te diplomatiške mojstrije se je pa tudi takoj pokazal. Razburjenost po vsem Balkanu, boj kot avstrijskega blaga po vsem Turškem, oboroževanje in pomnoževanje bosanskih in obmejnih posadk, diplomatično natecanje, da bi tuje države, če ne že odobrile, vsaj mirno sprejele izvršeno aneksijo brez protesta, ponujanje odškodnine v gotovini in raznih gospodarskih in političnih koncesijah užaljeni Turčiji, jeza in sovraštvo zaradi Srbije, zgubljena postojanka na Bolgarskem, katero je stalo s početka na baron Aehrenthalovi strani; to je učinek na zunaj. Na znotraj pa Rauchov „veleizdajalski“ proces proti Srbom na Hrvatskem in ščuvanje proti Srbom sploh, ščuvanje nemškoliberalnih in klerikalnih listov vseh narodnosti proti Srbiji in hujskanje na vojsko; podtikanje veleizdajstva češkemu radikalcem in vsem onim slovenskim strankam, ki te diplomatiške modrosti brezpogojno ne odobrujejo.

S kratka nered na zunaj in na znotraj, moralno in materialno oškodovanje državnih koristi na vseh stra-

neh. Samo materialne škode, katere je naša država v teh kratkih mesecih po proglašeni aneksiji vtrpela lahko cenimo na eno milijardo kron in sicer: 500 milijonov za oboroževanje, ostalo pa za zgube, katere je vtrpela naša industrija in trgovina vsled bojkota na Turškem, ter za zgubljene mezde, katere je zgubilo naše industrijalno delavstvo, ki je ostalo vsled turškega bojkota brez dela in zaslužka sredi trde zime, ko mu je dela in zaslužka najbolj krvavo treba. Koliko delavskih otrok, bolehnih ljudi in starcev je pač vsled te neprostovoljne nezaposlenosti, vsled mraza in nezadostne hrane pomrlo! Vse to pa na večjo čast in slavo te absolutne, srednjeveške vnanje politike naših „odločilnih“ a žalibog nikomur odgovornih krogov!

In vse to naj bi se trpelo v državi splošno in jednake volilne pravice!?

Dalje prihodnjice.

Politična kronika.

v Polozaj. Poslanec Sylvester je povabil dr. Adlerja, Gessmanna, Chiarija, Morseya, Grossa, Pacherja in Glombinjskega na posvetovanje o ustanovitvi delovnega bloka. Posl. Adler je izjavil, da je prišel na posvetovanje le za svojo osebo in ne kot zastopnik soc. dem. stranke. Tej izjavi so se pridružili tudi drugi poslanci. Posl. Adler je dejal, da predno se pride do kakega pozitivnega sklepa, je pač neobhodno potrebno, da bi bile nakane in načrti vlade poslancem znane; tega pa do danes še nikdo ne ve, kaj baron Bienenrth namerava. Predvsem treba zahtevati, da se zbornica čim prej skliče in da se pokaže, je li v zbornici kaka stranka, ki namerava delati obstrukcijo. Bilo bi tudi prenačleno vstvarjati delovni blok in tako že v naprej deliti stranke na deloljubne in rednemu de-

lovanju nasprotne stranke, to tem manj, ker ni najmanjšega povoda za to, predpostavljati, da se Slovanska jednota stavi na obstrukcionistiško stališče. To Adlerjevo stališče je z obzirom na odločno izjavo dr. Šusteršiča, da Slovanska jednota ne kani delati obstrukcije ampak stvarno opozicijo ter z glasovanji prisiliti Slovanom sovražno vlado k demisiji popolnoma opravičeno in korektno. Kaže nam pa tudi v jasni luči nakano nemških meščanskih strank denuncirati v Slovanski jednoti združene stranke da so se že v naprej stavijo na stališče z vsemi sredstvi zaprečiti redno delovanje parlamenta, kar ni kakor ne odgovarja resnici ter nima drugega namena ko tega prikupiti se navzgor in z natolcevanjem podkrepiti stari predsodek, da so nemške meščanske stranke državo vzdržujoči element. Zastopniki nemških prednih in kršč. soc. stranke so izjavili, da bodo glasovali za državne neobhodnosti, tej izjavi so se pridružili tudi Poljaki. Soc. demokratje so izjavili, da so pripravljeni postopati sporazumno z deloljubnimi strankami in si prizadevati, da se odstranijo zapreke rednemu delovanju, t. j. odstraniti čim prej nujne predloge. Kakor hitro bo parlament zopet zbran, naj se skliče tudi ako bi vlada ne dala k temu inicijative, sejo klubovih predsednikov, ki se bodo posvetovali o ukrepih kako bi se dalo tehnično omogočiti redno parlamentarno delovanje. Dr. Glombinjski je v imenu Poljakov izjavil, da se bo Poljsko kolo za to zavzelo, da omogoči redno delovanje parlamenta, da pa vidi svojo glavno nalogo v posredovanju med slovanskimi in nemškimi strankami. Ker bi še vstop Poljakov v delovni blok lahko smatral za Čehom sovražno akcijo, Poljaki pač ne morejo vstopiti v ta blok. Socialni demokratje so se še ostreje izrazili proti tej najnovejši iznajdbi nemškega soporoštva. Izjavili so, da so kot vedno za parlamentarizem in za redno parlamentarno delo, da se pa nikakor ne dajo izkoristiti za priprego kršč. socialcem in vladi, ker delajo ostro razliko med osvoboditvijo parlamenta in osvoboditvijo vlade. Tako so splavale za sedaj te lepe nemške nade po vodi, dvigniti se s pomočjo Poljakov in soc. demokratov zopet na piedestal državovzdržujočih nadvse patriotičnih strank ter očrtni Slovansko jednoto kot državi in parlamentu nevarno združenje.

b V ogrskem parlamentu je bilo določeno število rekrutov v tretjem čitanju, na to se je začela debata o zakonu o rekrutih. Neodvisnjak posl. Bozoky je interpeliral o bančnem vprašanju; soc. Mezöfy pa o nevarnosti vojske proti Srbiji. Mezöfy je vprašal ministrskega predsednika, je li pripravljen dati ministru vnanjih reči v imenu vlade na znanje, da na Ogrskem nikdo ne želi ne vojske ne kazenske ekspedicije ne proti Srbiji ne proti kateri koli drugi državi. Vpraša ga tudi ali je pripravljen braniti zakonito in

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki epikal Svatoopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

In ko bi ga našel, kdo ve, če pride vdruči do zaklada, ki gotovo ni opuščen in pozabljen, ampak je gotovo še last kralja Václava, ki morda še sedaj živi, bodisi kakega drugega bogataša, ki ga je tja skril v tem burnem husitskem času. In končno, kaj mu pomaga bogastvo v obleganem mestu, kjer naj bo zadovoljen, če pride ven s golim življenjem. Ah, z veseljem bi daroval vse to bogastvo, samo da bi prišel iz divjega srednjega veka nazaj v pošteno, omikano in moderno Prago! Zaklad kralja Václava je bil torej le čaroben sen, ki mu je zasijal za trenotek le zato, da bi bila resnica tem bridkejša, ko se prebudi.

Resnična žalost je odmevala iz glasu gospoda Broučka, ko je končno

odgovoril: „Imam sicer nekaj drobiža, toda to je denar, ki ga tukaj ne spravim med ljudi. Berač sem, pravi berač.“

„Zato torej tvoje obupno obnašanje pred nekaj časom, ko sem te opazoval skozi okno svoje hiše“, je govoril Domšik nasmiljeno. „Pololaži se, dragi, zakaj bolje ti bode. Za zdaj pa bodi moj gost.“

Naenkrat pa je prenehal, kot bi se spomnil važne stvari, in je vprašal zopet ostreje: „Slišiš, Matija, ali si pod obema?“

„Pod obema?“ je ponovil gospod Brouček in ni razumel smisla vprašanja.

„Ali prejemaš pod obema podobama?“ je dopolnil Janko od Zvona.

„Pod obema podobama?“ je ponovil znova gospod Brouček in si je mel čelo; dosedaj ni razumel namreč ničesar.

„Ali ne razumeš?“ je zaklical oni že nestrpljivo. „Vprašam te, če prejemaš tudi pod podobo vina?“

„Ah tako!“ se je oddahnil z na-

smehom gospod Brouček, meneč, da končno razume in da se vprašanje Jankovo tiče ponudnega gostoljubja. V duhu si je govoril, da je staročesčina grozno zavita; koliko je tu ovinikov namesto kratkega vprašanja: ali piješ vino! Odgovoril pa je glasno: „I, to se razume, da sem pod obema. Pod obema, haha — precej dobra misel! Zakaj bi ne pil tudi vina, prijatelj; ampak če smem povedati resnico, dobra hmeljevinu mi je vendar nad vse.“

Domšik se je umaknil skoro prestrašen in je stegnil roko proti njemu: „Nehaj, bogokletni jezik! Ali hočeš s smehom pobijati sveto vero našo?“

Toda takoj se je premislil in je nadaljeval mirneje: „Pač, pravil si, da si od mladega živel na tujem; potem je že mogoče, da te veš o božji resnici mistra Jana Husa, Jeronima, Jakoba iz Stříbra in drugih mistrov, ki so nam oznanovali. Gotovo pa si slišal, kako sta bila sežgana v Kostnici oba naša mučenca od papeža, škofov in drugih knezov Antikristovih.“

Dalje prih.

ustavno pravico ogrskega naroda, da Ogrska in z njo združene dežele ne smejo brez vednosti in soglasja kralja in dežele nikdar začeti vojske?

Hrvatski delegat Popović bo stavil več interpelacij o srbski veleizdajski pravdi, o prekršenju srbske cerkvene avtonomije in o prekršenju pravice shodov na Hrvatskem.

b Avstro-srbski spor. Srbski listi navdušeno pozdravljajo novo ministrstvo, kot najboljši dokaz sloge v trenutku največje nevarnosti. Z Dunaja se poroča, da se velesile pripravljajo na skupen korak v Belemgradu v prid miru. „Matin“ poroča, da je Francija pripravljena z Nemčijo, Anglijo in Italijo skupno nastopiti za ohranitev miru, ako Rusija nima nič proti tej intervenciji. Evropa s tem prejmlje dolžnost, zagotoviti Srbe, da dobe vsaj gospodarsko odškodnino. Ako bi pa Evropa na to dolžnost pozabila, bode naloga Rusije, opozoriti jo na to dolžnost. Evropa je danes gospodarica miru, ako je Rusija z Nemčijo sporazumljena, potem se sme pričakovati, da je nevarnost vojske odstranjena. Rusija je v Belemgradu prav odločno izjavila, da ne želi vojske in da ne bode Srbije podpirala, ako bi ta agresivno postopala. Upati je, da se bodo prenapetosti v Belemgradu streznili in prišli končno do spoznanja, da je potrpljenje in mir edina pot, ki vodi do kakega koli uspeha za Srbijo. Ako bi pa provocirali vojsko, je za Srbijo brčkone vse zgubljeno, ker ni verjeti, da bi se Evropa dala o tem trenutku Srbiji na ljubo zaplesti v evropsko vojsko.

Štajerske novice.

o Gospod c. kr. komisar Zoffal je pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju vsegamočen. Dela kakor se mu zljubi in o mnogih njegovih „delih“ gospod glavar baron Müller najbrž niti ne ve. Tako je g. Zoffal v vednem prepiru z občinami. Dopisuje jim le v nemškem jeziku in ako se kaka slovenska občina proti temu pritoži, grozi s kaznimi. Nič ne pomaga sklicevanje na zakon, katerega bi moral g. Zoffal spoštovati in se ga držati. Nemški jezik je državni jezik, nemški jezik je uradni jezik vseh c. kr. oblastev, tudi onih, ki imajo svoje sedeže v čisto slovenskem ozemlju, — tako si misli gospod Zoffal in tako dela in ker ne more zato navesti zakonitih predpisov se sklicuje na staro navado, na stari običaj, katerega imenujemo mi Slovenci krivica in protizakonitost. — V zadnjem času spravljal se je gospod Zoffal na celjsko okoliško občino, je razveljavil njen že pred več kakor desetimi leti storjen sklep, da uraduje ta občina z oblastmi na slov. ozemlju v slovenskem jeziku, sklep, katerega so svoj čas c. kr. oblasti na znanje vzele in upoštevale, — zankazuje rešitev nemških dopisov raznih c. kr. sodišč na Slovenskem pod kaznijo itd. Možno menda ne mara lepih in mirnih odnosov med slovenskimi občinami in c. kr. okrajnim glavarstvom celjskim. — Vlada se čadi, da je slovensko ljudstvo ž njo zelo nezadovoljno in da nima zaupanja v njo. Stori pa vse, da se nezadovoljnost širi in narodnostni prepir neti, ker nam pošilja nemško-nacionalne uradnike, ki smatrajo kakor gospod Zoffal za svojo najvažnejšo uradno dolžnost, da slovenske občine mučijo z nemškimi dopisi, slovenskim županom uradovanje onemogočujejo in dajejo vedno in vedno prilike za razne pritožbe. — Obračamo se javno na c. kr. okrajnega glavarja barona Müllerja, da posveti vso svojo pozornost

krivičnemu jezikovnemu postopanju g. Zoffala ter zahtevamo od njega, da pouči g. Zoffala, da mora v zmislu zakona s slovenskimi občinami slovenski uradovati in dopisovati. Ako se v tem oziru kmalu ne obrne na bolje, uvedli bomo akcijo, ki bode popolnoma zakonita, ki bo pa vzlic temu neljuba gospodom pri celjskem okrajnem glavarstvu, in bo, to gospode zagotovimo, izdala.

b V hotelu „pri belem volu“ se vrši danes, v četrtek, tamburaški koncert. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

o Javno predavanje v Celju. V petek 26. t. m. ob 8. uri zvečer nadaljuje pot. učitelj C. M. družbe g. Prekoršek svoje predavanje o nemških jezikovnih otokih na slov. Štajerskem. Odbor celjskih podružnic pričakuje obilne udeležbe.

o Pod kuratelo je postavljena sodnijsko ga Ana Vogrinc, hišna posestnica v Celju, Cerkveni trg 4, zaradi slabomnosti. Kurator je g. dr. Filipič, odvetnik v Celju.

o Ne zahajajte na prireditve, ki nimajo odločno narodnega značaja! Dobivali smo v letošnjem predpustu pogostoma pritožbe v tem oziru. Bodimo si dosledni!

v Za družbo sv. Cirila in Metoda je skupila za pomaranče na sokolski maškaradi zadnjo nedeljo Hrvatica (gdc. Vilj. Kalan) 5 kron. Čast požrtvovalni rodoljubinji!

o O septemberskih izgredih v Ljubljani še vedno pisari tuk. nemški listič v tonu, katerega Nemec prav dobro imenuje „rüppelhaft“. Celjskih surovosti se seveda ne spominja. Stara taktika tatov, ki kriče „držite tata“, dočim sami krađejo.

o Iz Braslovč. Tuk. zavedne narodnjakinje gđc. Krasovičeva, Ludvikova in Rojnikova so v veseli družbi za našega Sokola nabrale 16 K. Sokolska zahvala.

o Iz Gotovelj. Rodit. sestanek priredi tuk. učiteljstvo v nedeljo 28. t. m. ob 4. uri pop. v dvorani g. Malgaja v Gotovljah. Vabljeni so vsi starši domačega šolskega okoliša. Tudi gostje iz sosednih krajev so dobrodošli.

o V gornjegrajskem okraju prav uspešno delujeta Šmihelska podružnica in Zadreška podružnica štajerske kmetijske družbe. Umestno bi še bilo, ko bi se za občine Ljubno, Luče, Solčava tudi ustanovila podružnica. V delokrog Šmihelske podružnice spadajo: Mozirje, trg, Mozirje okolica in Rečica. V delokrog zadreške podružnice občine: Kokarje, Bočna, Gornjigrad in Nova Štifta. — Z ustanovitvijo Ljubensko-Lučko-Solčavske podružnice, bi bila v tem oziru kmetijska organizacija gornjegrajskega okraja popolna.

o V Bočni pri Gornjemgradu nameravajo napraviti sirarno. To bi bilo največje važnosti, ker bi se tamošnjim in okoliškim živinorejcem odprl nov vir dohodkov. Gotovo bi se potem tudi živinoreja bolj povzdignila, ko bi se lahko mleko vnovčevalo, kar sedaj ni. Pozdravljamo namero in želimo kmalu ustanovitev sirarne.

o Iz Konje smo svoj čas priobčili dopis o obč. volitvah, v katerem smo omenili, da bi bila zmaga v 1. razredu mogoča, ako bi šla na volišče tudi škof g. dr. Napotnik in nadžupnik g. Hrastelj. To pisavo imenuje „Straža“ netaktno, neumestno in škodljivo. Gosпода sta užaljena in slov. liberalcem na ljubo ne bodeta šla volit. To je po priliki smisel dopisa. A jalov, zelo jalov je ta izgovor! Kadar se gre za važno narodno stvar, bi se omenjena gosпода ne smela ozirati na taktnost ali netaktnost liberalcev, temveč samo na višji narodni smoter! Taka je ta stvar in tako sodi tudi

narodna javnost, ki pa o narodnosti g. škofa nima nič posebno dobrega mnenja. Čudimo se le, da se upata na tako jalov način izgovarjati!

o Umrl je na izgubi krvi posestnik Franc Žičkar v Gorjanah pri Pod-sredi. Prerezal si je žile na roki. — 70letnico obhaja župnik g. Jurij Benšek v Čadramu.

o P. Šedivy v Ptuj, o čegar zadevi smo poročali, je po nekem časnikarskem dopisu župnika p. Vaupotiča v „Straži“ izrekel o ptujski Marijini družbi to-le sodbo: „Učenke ne spadajo v to družbo, ker so v njej samo smrdljive device in stare babe, prednica pa je prismojena...“ To veleznačilno izjavo iz duhovniških ust priobčujemo v zabavo svojim bralcem. Ni napačna!

Zahvala. Dne 18. februarja t. l. dopoldne se je vršila na tukajšnji tri-razredni šoli šolarska veselica, katere se je udeležilo 161 učencev. Vsem tem je podaril krajni šolski ogleda, gosp. Maks Berlisg trgovec itd. tukaj žepne robce. Za to veledušno darilo se mu izreka najsrčnejša zahvala v imenu obdarovancev. — Šolsko vodstvo v Žetalah, dne 20 febr. 1909. Šolski vodja: M. Sotošek.

o 25letnico obč. tajništva obhaja te dni Damijan Kurent, občinski tajnik trga Sevnice. G. Kurent ni bil le pri občini vesten, potrpežljiv in ljubezniv uradnik, temveč tudi vnet delavec in podpornik pri narodnih podjetjih. Zlasti je bil duša gledaliških predstav v Sevnici. Še na mnoga leta!

o Za ravnatelja c. kr. fin. ravnateljstva v Mariboru je imenovan višji finančni svetnik Gustav Tauzher.

a Velik požar v Mariboru. Včeraj ob poldrugi uri zjutraj je nastal ogenj v manjšem (dvoriščnem) poslopju usnjarske tovarne Alojza Naska v Melju. Mestna požarna bramba je takoj prihitela na lice mesta, istotako po velikem ovinku čez dravski most pobreška. Gašenje je bilo vsled hudega mraza (— 12° R) zelo težavno, ker so zmrzovali cavi kar sproti in so oledenele lestvice tla itd. Vendar pa se je posrečilo ogenj kmalu omejiti in glavno poslopje rešiti. V pogorelem poslopju je zgorel del strojev, orodje, precej čreslevine, korita in tudi kože. Škoda je precejšnja in se sodi da bode trdka pri prometu začasno precej trpela. Zavarovan je Nasko pri medsebojni graški zavar. družbi. Škodo trpi tudi mehanik E. Eylert, kateremu je poškodovanih precej strojev, ker je imel delavnico v poslopju. Pravi vzrok ognja še ni znan. Sodi se, da je kriva nepazljivost pri običajnem večernem vstavljanju strojev.

o V Gradcu še vedno primanjuje vode, v mnoge ulice jo morajo privržati.

o Graški nemški nacionalci pridno ustanavljajo razna bojna društva; naj bi se raje pobrigali za svoje delavstvo, kojega venik del hodi brez posla po mestu, zlasti domačih rojenih Gradčanov delavcev se vlačijo cele trume okrog, ker ne dobe dela vsled znatnega reduciranja pri raznih podjetjih.

o G. prof. Fran Hauptman v Gradcu je stopil v stalni pokoj. Dež. šolski svet mu je izrekel svoje priznanje na njegovem uspešnem delovanju.

o Protislovansko gibanje v Gradcu. Kakor je že Vaš cenjeni list poročal, je bilo v letošnjem predpustnem času namenjenih, deloma izpeljanih, deloma onemogočenih več slovanskih prireditve. Nemcem še ni dovolj, da so za letos onemogočili slovanske prireditve, temveč jih hočejo za vedno preprečiti. Tukaj se govori, da je bila gostilničarka, ki je dala nekemu slov. društvu (seveda proti plačilu) dvorano za

ples na razpolago in napravila pri 250 gostih lep izkupiček, poklicana na „odgovor“ (najbrž v uredništvo „G. T.“), kjer se je morala pod častno besedo zavezati, da Slovanom ne da nikoli več lokalov na razpolago. Iz tega se razvidi, da Nemci še niso nehali z bojkotom proti Slovanom. Slovenski odločilni krogi naj pomagajo te nepri- like izkoristiti. Nam to v škodo ne bo.

o V Eggenbergu pri Gradcu se nastavi nov železniški zdravnik. To je uspeh energičnega koraka uslužben- cev Južne železnice v Gradcu, ker je sedanji rajon žel. zdravnika dr. Schlö- micherja prevelik. Dr. Schlömacher ima namreč še mnogo pacientov od spl. štajerske bolniške blagajne, kakor tudi dosti privatnikov.

o Duhovniki proti narodnim Slo- vencem. Iz Gradca nam piše naroden delavec: Tu se zgražamo, kaka sred- stva izrablja duhovščina na Sp. Šta- jerskem. Ne le, da se ne sramuje pri- digati sovraštva med sosedi in farani, ne le, da v svojih umazanih listih ob- rekuje vse ljudi, ki niso njeni pristaši, se ne sramuje tudi nositi preprirov v rodbine in hujskati deco proti stari- šem, stariše proti otrokom. To je skrajna podivjanost, to je konec iste „vere“, katero ti ljudje pridigajo in baje branijo! Ali ljudje ne bodo spo- znali nesoglasja med nauki vere in delom teh fanatikov? Naprednjakom priporočamo, naj tudi posežejo po iz- vrstnem sredstvu: plačujejo naj duhov- nikom vsa opravila po štolninskih ta- rifih, katere naj napredni listi obja- vijo. To je sredstvo, ki bo v mnogih slučajih pomagalo, kajti žakelj z de- narjem, to je tem ljudem najvišje in najsvetejše, dasi bi morali vse posvetno zaničevati in se le pripravljati na boljše življenje. — Vstrajajte v boju, naše simpatije in simpatije vseh narodnih ter s tem naprednih Slovencev vas spremljajo.“

v Poročil se je v Ameriki g. Fran Štuhec, rodом iz Ključarovec pri Sv. Križu na Murskem polju z go. Marijo Kavčič, roj. Skriba, doma iz Kroke na Kranjskem.

o Jugoslov. zadrug je bilo kon- cem 1. 1908. 1113. Od teh jih ni po- slovalo kakih 160—170. Vendar pa število zadrug kaže, da se Jugoslovani (številka ne obsega Hrvatske, Bosne in Srbije) gospodarski pridno gibljejo.

Kranjske novice.

d Socijalistična revija „Naši za- piski“ bodo s 1. marcem t. l. zopet začeli izhajati in sicer v povečani obliki. Glavni urednik je dr. Dermota.

d Obravnava zaradi odprtega pisma na voju. ministra Schönleha zoper dr. Kokalja in R. Pastoslemška bo 6. marca t. l. ob 11. uri dop. pri dež. sodišču.

v Brezplačna mesta v morski kopeli v Gradcu. „Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih“ razpisuje za tekoče leto 6 prostih mest v mors- kem kopališču v Gradcu. Pravico do teh mest imajo škrofulozni in k škro- fulozi nagnjeni otroci na Kranjskem izven Ljubljane stari od 6 do 12 let. Prošnje z ubožnim in zdravniškim spri- čevalom je vložiti do 1. maja t. l. na predsedstvo društva.

v Pomožna akcija. Ker je ugodna rešitev naknadnih prošenj za dobavo krme po znižanih cenah popolnoma ne- mogoča, se bodo vse take prošnje vrnile strankam kot zakasnele.

v Na Igu pri Ljubljani se osnuje Sokol.

v V pokoj gre v kratkem sloven- ski pisatelj in višji poštni oskrbnik v Bregencu, g. A. Koder in se naseli v Ljubljani.

d Suspendiran je župan Jakob Burger v Sp. Šiški pri Ljubljani, ker je v kazenski preiskavi zaradi pričevanja.

d Slovenski „veleizdajalec“, narednik domobr. pešpolka št. 27. Jurij Zidanšek, o katerem se je že pred meseci poročalo, da je v preiskovalnem zapora zaradi veleizdaje, je zdaj obsojen od vojaškega sodišča v Gradcu na — 18 mesev ječe. Zakaj je pravzaprav obsojen, se ne ve natanko. Eni pravijo, da zaradi tega, ker se je nekoč izrazil, da bi se Avstro-Ogrski v slučaju vojne s Srbijo slabo godilo, drugi pa zopet, da zato, ker je baje pisal neke notice v „Slov. Narod“ (kar pa ni res!). Naj bo že eno ali drugo, obsodba je naravnost drakonična. Policijanci činitelji naj posvetijo v afero!

d Društvo zdravnikov na Kranjskem ima 26. t. m. izredni občni zbor.

d Viadukte pri Borovnici straži vojaštvo. Baje se potikajo srbski vojniki po Kranjskem in so sumljivo hodili tudi okrog velikih viaduktov Južne železnice pri Borovnici. Zategadelj so vojaške oblasti odredile stražo viaduktov.

d V Krškem je umrl c. kr. sodni odčijal Anton Goslar v 38 letu. starosti.

Primorske novice.

Skrb tržaškega ordinarijata za Lahe je res ginljiva. Sedaj poroča „Edinost“, da se je v samoslovenski cerkvi pri sv. Ivanu uveljavila ob nedeljah italijanska propoved in maša. List dokazuje, da je v kljub malemu odstotku italijanskega prebivalstva v fari ta odredba vendar popolnoma neupravičena.

v Deželni glavarjem v Istri je imenovan dr. Rizzi, njegovim namestnikom pa dr. Matko Laginja.

v Obč. odbor v Trzinu na Primorskem je namestnija v Trstu razpustila. Nove volitve so v 14 dneh na podlagi starega imenika.

a Nemštvo v Istri. Puljski „Omnibus“ piše: Zadnji čas se opaža zopet sistematično prodiranje nemštva na jug. To prodiranje podpira tudi vlada. — Glavno sredstvo prodiranja so razni „Kurorti“ in podpiranje prometa tujcev, kar ima za posledico priseljevanje in zahteve teh priseljencev po šolah in drugih sredstvih njihovega širjenja. Zadnji čas postaja delovanje intenzivnejše s pomočjo dveh nemških društev: Schulvereina in Südmarke. Südmarka že deluje v Opatiji, Lovrani, Cigalah, Porto Rose, Puli in drugod, a zdaj je začel Schulverein, ki je nedavno osnoval podružnice v Puli, Opatiji in Lovrani. Nemci so že razsuli po Istri svoje oaze s raznimi hospici, kopališči, „Kurorti“ in sličnim, in zdaj grede naprej. Vsi vemo, kako so prišli v Opatijo in v kakšni nevarnosti za nas je ta kraj. Brioni so njihovi, zdaj so obrnili pozornost na Cigale in Lovrano, a že segajo tudi v Medolin, Sustjepan in Porto Rose. Ampak oni se tudi zavečajo svoje moči in ne taje svojih načrtov, ampak jasno pravijo, da morajo postati gospodarji na našem morju. Država pa jim v vsem ide na roko. V Puli jim vzdržuje ljudsko šolo z 12 razredi in ženska šola se je otvorila to leto. Poleg tega gimnazijo in realko, ne računajoč mornarične šole. V Opatiji je ljudska šola Schulvereina, in država plačuje učitelje, ki delujejo na tej šoli. Za nas pa nima dovolj učiteljev, ampak jih mora nameščati in plačevati naša družba, kakor se je to zgodilo v Lovrani. V Lovrani pa se odvarja šola in učiteljski nemški dom. Za te šole pa hoče država namestiti zdaj posebnega šolskega nadzornika. — In to doseljeno nemštvo, ki šteje komaj nekaj tisoč duš, to nemštvo uživa več pravic nego avtohtono hrvatsko prebivalstvo v Istri.

Slovanski zapiski.

o Stjepan Zagorac je odložil mandat hrvatskega delegata v ogrskem državnem zboru.

o Pomadžarjenje Hrvatske. Nikdar ni to tako napredovalo, kakor napreduje zdaj pod „prvim hrvatskim“ banom Rauchom. Poročali smo že o novo ustanovljenih madžarskih šolah v Garešnici, Zrinjski in drugod. Sedaj se poroča, da so se ustanovile zopet nove v Vukovju, v Kanižkovju in v Čajrah. V Zagrebu pa se ustanovi madžarska višja dekliska šola. Na Hrvatskem je ubita svoboda, ubita pravica, a ubita sta tudi — razum in pamet!

o Osrednji odbor hrvatske stranke prava je imel v soboto 19. t. m. sejo v Zagrebu. Mnogi, osobito Rauchove kreature, so pričakovali, da se ob tej priliki razbije srbsko-hrvatska koalicija, ker se je mislilo, da stranka sklene izstop iz koalicije. A prerano so se veselili ti „prijatelji“ in „rešniki“ Hrvatske. Stranka je sklenila vztrajati v borbi ramo ob ramo z ostalimi v koaliciji združenimi strankami zoper strupeni in trhlji vladni sistem, sklenila je to borbo „voditi nepomirljivo do oživetvorenja onih zadač, koje je hrvatska in srpska koalicija na sebe preuzela“.

o Nemške časnikarske hijene na delu. Ko je državna oblast po Češkem začela vohati za Klofačevimi „veleizdajalci“, so stopile zopet v akcijo denuncijantske mašine pri nemških časopisih od „Neue Freie Presse“ doli do neznanega lističa „Deutsche Wacht“. Izmišljale so se strašne zgodbe, da so človeku lasje vstajali po koncu, o češki protivojaški in protidržavni propagandi, ki jo je izvajala v prvi vrsti Klofačeva narodno-socialna stranka, ki je Nemcem in vladi posebno neljuba. Ni minilo deset dni, že so iznašli nemški časnikarski stroji novo zaroto: pravo pravcato protivojaško zaroto — v armadi sami. V Slanem na Češkem med častniki in podčastniki naj bi imela ta svoj sedež in kar trideset podčastnikov se je zalotilo nekega večera v privatni hiši pri tajnem posvetovanju. Samo tega še ne poročajo nemški časniki, koliko bomb je vsakteri teh „zarotnikov“ imel pri sebi za vsak slučaj. Iznajdljivost nemških časnikarskih hijen, da si ohranijo svoje verne „bravce“, je res ginljiva. Žal le, da so se od pristojne strani proglasile vse te vesti nemških časnikov za lažnjive. — Škoda, kaj ne, da ne pride par sto čeških zarotnikov na vislice!

Po svetu.

d Potres. Od vseh strani prihajajo žalostna poročila o vedno se ponavljajočih potresih. Iz Perzije prihaja zakasnelo poročilo, da je 23. januarja v provinci Luristan silen potres razdjal 60 krajev; nekateri so kar zginili s površja zemlje, 5000—6000 ljudi je mrtvih. — Dne 17. t. m. so čutili po celem otoku Portoriko močne potresne sunke. Tudi v Smirari so čutili isti dan potres.

b Rodbinska žaloigra. Dne 18. t. m. zjutraj je prišel sin 67 letnega krznarja Behra pijan domov ter je razgrajal in napadel očca in brate. Oče je v obrambo podrl revolver pred sebe. Ker pa je sin se hotel vreči nanj, je ustrelil štirikrat in ga usmrtil. Nato se je sam javil policiji.

d Upril so se v Vrazu pri Pisku na Češkem kmetje zoper gosposko. Že l. 1905 je bilo 30 kmetov obsojenih, ker so se z orožjem v roki uprili, da bi se jim vzela neka zemljišča, katera je sodnija pripoznala knezu Lobkovicu. Nedavno je zopet prišel sodnijski sluga v spremstvu orožnikov, da bi odvezel kmetov dve polji, ki jih je sodnija zopet pripoznala knezu. Kmetje so se zbrali in so to s silo zabranili. Ker je orožništvo spoznalo, da bi se dal namen doseči le s prelivanjem krvi, je brzojavno vprašalo oblast, kaj storiti. Eksekucija se je preložila. Kmetje trde, da imajo pisma, iz katerih je razvidno, da dotična polja pripadajo njim.

v Pobijanje Grkov v Severni Ameriki. V Omahi, državi Nebraska, se je zbralo okoli 3000 ljudi, da bi umorili nekega policijskega uradnika, Grka in so popolnoma opustošili grški del mesta. Pri tem boju jih je bilo mnogo ranjenih, med njimi tudi Italjanov in Rumuncev, ki so jih smatrali za Grke.

o Organizacija moravskih kmetov. Minulo nedeljo je sklepila zveza moravskih kmetov, ki pridelujejo peso, ustanoviti v brnski okolici veliko delniško tovarno za pridelovanje pese.

o Proti nemadžarskim narodnostim na Ogrskem se prične nova doba prognoz. Rumunski zastopnik Maniu je nedavno v ogrskem državnem zboru ostro napadel ogrsko vlado in Madžarske sploh zaradi pomadžarjenja nemadžarskih polkov. To je dalo povod Kossuthu in tovarišem, da so začeli misliti na nova sredstva, kako zatreti narodnostno gibanje. In madžarski listi že pišejo, da se bo sklenila nova postava zoper narodnostno časopisje, ki bi onemogočila izdajanje nemadžarskih političnih časopisov. Madžarsko viteštvo se blesti v vedno lepši luči!

v Požar v kinematografu. V Tuli na Ruskem je med kinematografično predstavo izbruhnil ogenj in povzročil nepopisen st. ah. V gnječi so 14 ljudi pomandrali k smrti, 30 je pa težko ranjenih.

v Po tridnevem zakonu umorjena. V Kraljevih Vinogradih pri Pragi so našli v ponedeljek 27 letno ženo privatnega uradnika Novotnega mrtvo v postelji. Imela je 7 smrtnonevarnih ran. Novotny je bila šele 3 dni omožena in ko je zgodaj zjutraj njen mož zapustil stanovanje, je vdrl notri morilec, najbrž odklonjen zaljubljenec in jo umoril.

Živega brkastega sera so ujeli pri Metkoviću v Dalmaciji. Preobjedel se je mrhovine, da ni mogel zleteti.

v 600 porok na eden dan. Na pustni ponedeljek je bilo na Dunaju 600 porok in vrhu tega 100 srebrnih in zlatih porok.

o Imenovanje. Dr. Zambach, Čeh, bivši sekcijski svetnik v trgovinskem ministerstvu, je imenovan za ravnatelja oddelka za vodne zgradbe.

d Umri je v ponedeljek v Pragi član gosposke zbornice, nekdanji praški župan Tomáš Černý.

d Visok sneg so dobili na Solnograškem. Snežilo je 3 dni neprenehoma.

d Moko naročuje vojna uprava v velikih množinah na Dunaju in v Budimpešti.

d Potres v Perziji. V okrajih Burnjurd in Selahor, ki sta le redko naseljena, je uničenih 60 vasi. Več vasi je zemlja požrla. Mrtvih je okoli 5000 do 6000 ljudi in tudi mnogo živine. Ubožano ljudstvo je drlo v Burnjurd in zahtevalo od vlade pomoči. Ta potres je zaznamovalo več seismografov kakor v Ljubljani, Shide, Berlinu in Hamburgu. Luristan, katerega je uničil potres, je provinca na zapadni meji Perzije v obsegu kakih 100 angleških kvadratnih milj in mesto Burnjurd je važno trgovsko središče.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Vojska s Srbijo?

o Praga, 25. febr. (Brz. N. Dn.) „Narodni listy“ poročajo iz Beograda, da so javili vojni poročevalci velikih angleških, ruskih in francoskih listov, ki so došli v Beograd, svojim listom, da se namerava Srbija le braniti in nikogar napadati.

o Berlin, 25. febr. (Brz. N. Dn.) Po zadnjih poročilih niso bili za nenadno odpotovanje avstr. poslanika v Beogradu, grofa Forgacha, merodajni „družinski“ oziri, ampak se je grofa odpoklicalo, ker je dobila avstr. vlada poročilo, da se namerava poslanika napasti (?). Jedna verzija pravi, da je mislilo več bojaželjnih mladih ljudi na poslaništva razbiti šipe in Forgacha insultirati ter mu groziti, druga verzija pa trdi, da se je nameraval atentat z bombami (?).

Senzacijonelni umor na Dunaju.

Dunaj 25. febr. (Brz. „Nar. Dnev.“) Kakor javlja neka tukajšnja lokalna korespondenca, se je našlo včeraj popoldne pri arzenalu nekega pešca od 108. pešpolka mrtvega. Preiskava je dognala, da je vojak vstreljen, ne ve se pa, ali ga je vstrelil kdo drug ali

pa sam. Zanimivo je, da je stal vojak na straži pred zrakoplovnim oddelkom arzenala. Druga straža bi ga imela zamenjati ob 2. uri popoldne. O natančnejšem rezultatu preiskave se strogo molči.

Zanimiva včerajšnja poročila.

o Cetinje, 24. febr. Poročilo, da se hoče knez Nikola ločiti od Srbije, je neresnično. Črnagora vstraja zvesto na strani Srbije in se ni pustila v nikakšna pogajanja z Avstrijo.

o Belgrad, 24. febr. Čez Zemun in Beograd se je danes peljal transport na Ogrskem nakupljenih konjev za Bulgarijo. Konji bodo služili za prevažanje topov. — Kakor piše carigradski „Ikdam“, nadaljuje Bulgarija oboroževanje svoje vojske.

o Belgrad, 24. febr. „Samonprava“ pravi, da je sestavitev novega koalicijskega kabineta prvi odgovor Srbije na napade Avstro-ogrške. List kaže na razburjenje in jezo avstro-ogrškega vladnega časopisja vsled tega, ker se je njegovo lažnjivost razkrinkalo pred vso Evropo in se je ideja „kazenske ekspedicije“ t. j. evrop. mandata za zasedenje Srbije najodločnejše zavrnila.

o Gradec, 24. febr. Vsi graški jutranji listi so bili vsled ponatiska vesti „Angsb. Post-Zeitung“ o mobilizaciji avstro-ogrške vojske konfiscirani.

Dopisi.

a Petnajeti občni zbor Savinjske podružnice „Slov. planinskega društva“. (Konec.) V imenu odbora se zahvali g. Kobek za zaupanje in soglasno izvolitev ter obljubi, da bo odbor vse storil, kar bo le mogel v prosep planinstva v Savinjskih alpah. Splošno odobravanje.

Na to nadaljuje g. dr. Božič, govoreč o celjskem odseku. On je že večkrat premišljeval o tem, če bi ne kazalo v celjski okolici zaznamovati hribe in griče; kajti imamo prelepe razgledne in izletne točke. Umestno bi bilo, da pokažemo tudi na zunaj slovensko lice naše lepe slovenske zemlje. Tuji Slovani ki prihajajo v Celje in okolico, se čudijo, ker so povsod le nemški napis ob markacijah. Dela bo še obilno, četudi so Nemci že mnogo markirali. Tega dela pa ne moremo naprtiti podružničnemu odboru, ker istega glavno delo mora biti pač le v alpah. Tam je najtežje in najnapornejše a tudi najpotrebnejše delo. To pa, kar pa bi bilo storiti v celjski okolici in nadalje, pa naj prevzame poseben odsek, kateremu naj stoji na čelu celjski podružnični odbor.

Odsek bi deloval z lastnimi prispevki ter bi podpiral podružnični odbor v delovanju. Načelnik odseka je celjski podružnični odbornik, ki bi vzdrževal nekak stik med odborom in odsekom.

Odobravanje!

G. iur. Hrašovec Šandor pozdravlja v imenu kluba celjskih naprednih akademikov idejo ustanovitve celjskega odseka, ter pravi, da je klub pripravljen z veseljem sodelovati in odposlati v ta odsek enega svojih članov.

Govorili so k tej točki še gosp. profesor Jošt. nadučitelj Gradišnik, Salmič, J. Prekoršek, Kobek, Smrtnik, dr. Božič, dr. Štiker in drugi.

Govorniki so izražali svoja mnenja v skupnih izletih, o zaznamovanju potov, sploh o delovanju bodočega celjskega odseka Savinjske podružnice S. P. D.

Nato so se izbrali v ta odsek gospodje: predsednik dr. Jos. Vrečko, odvetnik, kot celjski podružnični odbornik — Josip Hočevar, krojaški mojster — Fran Krajnc, učitelj — Rafko Salmič, urar, iur. Dragotin Vrečko, Ivan Prekoršek, potovalni učitelj Družbe sv. Cirila in Metoda, dr. Gvidon Serbec, starosta Celjskega Sokola kot zastopnik tega društva in en član kluba celjskih naprednih akademikov, katerega nominira klub sam.

Živahna debata se je tudi vnela pri naslednji točki, predlogi in nasveti.

G. dr. Božič omenja, da imajo člani tujih planinskih društev v naših kočah iste ugodnosti pri plačevanju kot člani S. P. D., četudi nam kot članom slovenskega planinskega društva, ne dajo ona društva enakih dobrot. Naše stališče mora biti, mi damo tujim planinskim društvom iste ugodnosti, kakor jih ona nudijo nam. Glede tega se ima obrniti odbor Savinjske podružnice na osrednje društvo. Sprejeto.

Razgovor o „deželni podpori“ je bil tudi zelo živahen, razna mnenja so se slišala, vse pa se je zgrajalo nad postopanjem gotovih faktorjev. Na predlog g. Krajca se je sprejela resolucija. Deželnim poslancem, ki so delovali za podporo Savinjski podružnici S. P. D. se izreče iskrena zahvala; zlasti pa še gospodoma dr. Hrašoven in dr. Ploju.

G. Smrtnik omenja, da pride letos k otvoritvi „Sokolskega doma“ v Celju mnogo gostov — Sokolov. Umestno bi bilo takrat prirediti kak skupni izlet v Savinjske planine. Ta izlet bi se vzel v program sokolske slavnosti.

Temu pritrjuje g. dr. Božič ter še predlaga, naj se takrat v pisarni „Sokolskega doma“ napravi nekaka razstava fotografij, slik in drugih narodopisnih predmetov iz naših krajev. Ta razstava bi uplivala za marsikoga, da bi se lažje odločil na izlet v krasne Savinjske alpe. Razstavo naj priredi Savinjska podružnica, ki naj prevzame tudi vodstvo izleta. Predsednik obljubi, da bo podružnica radevolje vse potrebno v tej zadevi storila, dala bo tudi v to svrhu slike in druge predmete na razpolago. G. prof. Jošt predlaga, naj se dela nato, da se dekorira celjski Narodni dom s slikami iz naših planinskih krajev in naj se na kolodvorih razstavi skupine fotografij naših planin. Na vprašanje g. Salmiča glede delovanja podružnice v letu 1909. je dal načelnik prvotni odgovor. G. Salmič stavi tudi predlog, da naj naša podružnica dela na to, da bode Kamniška podružnica čimprej napravila pot s Škarij — Planjave na Kamniško sedlo. Sklene se, da odbor to željo naznani osrednjemu odboru. G. Pesek, predsednik socialnega odseka „Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic“, vpraša načelnika, če je voljen ob priliki letošnje „Zavezine skupščine“, ki bo na Štajerskem, prirediti kak izlet v Savinjske planine. Na to odgovarja g. Kocbek, da podružnica z veseljem priredi ob taki ali slični priliki primerne izlete, da jih rada propagira, samo naj se vselej pravočasno naznani, kolikor možno natančno število udeležencev. To je potrebno, da se ve, koliko jestvin in eventualno pijače je za vsak slučaj nalagiti.

Nato zaključil predsednik 15. občni zbor Savinjske podružnice S. P. D. zahvaljujoč na obilni udeležbi in na živahni debati. Z veseljem se posebno pozdravlja sklep tega občnega zbora: glede ustanovitve celjskega odseka. Temu pa polaga na srce: da kadar se prirejajo izleti, naj deluje odsek v tem smislu, da se poročajo naše planine in naše kočje. Složno delujmo za razvitik planinstva v naših prekrasnih alpah.

(Opomba uredn.: ker je g. tajnik sestavil to poročilo po zapisniku na izrecno željo sam in smo ga še le sedaj dobili, se je nekoliko zakasnilo).

d Iz Kapel pri Dobovi.
Že od nekdaj je imel naš kraj smolo, da je dobival župnike, ki mnogokrat niso živeli po svojih predpisih, temveč so iste zanemarjali, ali se pa norčevali iz nas preprostih ljudi. Niti sedaj ni bolje. Sprejeli smo sedanjega župnika z veseljem in mu šli daleč nasproti, ko je prihajal k nam iz Bizeljskega. A časi se izpreminjajo, z njimi pa se je spremenil tudi naš g. župnik, tako da se je izrazil hudomušnež napram Bizeljčanom: „Do ž. smo ga prišli sprejeti z godbo, a sedaj bi ga spremljali z godbo istotako daleč nazaj, ko bi le hotel oditi.“

Posebno sedaj ne more mirno spati, ko se je ustanovila „ljudska knjižnica“. Roval je proti njej na prižnici in pri izpraševanju ter se nekoč izrazil, da se zna s Kapelčani zgoditi isto kot z nesrečnimi Italijani, ktere je obiskal grozni potres! (Toda tam je objednem našlo 12 menihov in duhovnikov svojo smrt. Gotovo je tedaj namenjena kazen božja tudi za [duhovnike]! Višek neaktivnosti, da ne rečemo nesramnosti pa smo doživeli pred kratkim. Neka ženska prinese h krstu nezakonskega otroka. A tudi takrat je stresel župnik jezo nad „Lj. knj.“ rekoč, da bo drugo leto še več nezakonskih otrok kakor letos, ker se je osnovalo novo društvo! Vemo, da pametni ljudje ne bodo na tako stvar ničesar dali. Čudimo se le, kako more človek, ki se vendar šteje med „izobražence“, v slepem strankarskem sovraštvu poseči po orožju, ki njega samega v očeh ljudstva smeši in ponižuje. No, nam je prav. Samo, kadar mine Kapelčanom potrpežljivost, pa bodo tudi oni napeli druge strune. Ako župnik nima spoštovanja do sebe, stanu in naukov, katere uči, ni naša dolžnost, da bi mu prizanašali, temveč bomo udarili. Kdor se z ognjem igra, mora računati s tem, da se pošteno opeče. Za tokrat dovolj.

Društvene vesti.

o Učiteljsko društvo za laški okraj
zboruje v nedeljo dne 7. sušca t. l. ob 10. uri dop. v slov. šoli na Laškem. Na dnevnem redu je med drugim predavanje tovarišice H. Rieger oz. tov. B. Jurko in poročilo zastopnika učiteljstva v okr. šol. svetu.

o Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Hrastnik-Dol ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. Ferd. Roša v Hrastniku po običajnem sporodu, med drugim tudi volitev načelstva in zastopnikov za veliko skupščino.

o Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi ima četrti redni obč. zbor dne 26. svečana t. l. ob 8. uri zveč. v prostorih rest. u Pokornych. Ječna ul. — Slovanski gostje dob odošli.

a IV. redni občni zbor akademičnega društva Adrije v Pragi se vrši dne 27. t. m. ob 7. uri zvečer v dr. št. prostorih (Spálená ul. 20/III. z običajnim sporedom. Gostje dob roščili

Tržne cene.

24. februarja.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 34'75, za maj 34'50, za september 32'50, za december 32'— Tendencia mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 22'90, za oktober — december K 21'90. Tendencia stalna. — Vreme mrzlo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 28³/₄ do 29³/₄, za v dobavi K 29¹/₂ do 30¹/₄. Tendencia mirna.

Budimpešta, 24. febr. Pšenica za april 13'35, pšenica za maj 13'23, pšenica za oktober K 11'44, rž za april K 10'58, rž za oktober K 9'65, oves za april K 8'86, oves za oktober K —, kornuza za maj K 7'46. Pro-met 12.000 met. st.

Budimpešta, 24. febr. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 139 do 140 vin., mlade, srednje 139 do 140 vin., mlade, lahke 139 do 140 vin.; zaloga 19.571 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 145'—, namizna slanina 122'—.

Borza za kmetijske pridelke: Danes bil promet slab, cene v pšenici in rži nepremenjene, oves ogrske provenijence poskočil za 5 vin.

Prodnktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 30'90, moka za prihodnji mesec 30'95, moka za marc — junij 31'20, moka za maj — avgust 31'65, pšenica za tekoči mesec 23'50, pšenica za prihodnji mesec 23'65, pšenica za marc — junij 23'95, pšenica za maj — avgust 24'20, rž za tekoči mesec 16'60, rž za prihodnji mesec 16'60, rž za marc — junij 16'75 rž za maj — avgust 16'65.

Matija Kolar

lastnik zavoda za likanje in snaženje perila, podružnica v Žalcu

naznanja, da je ravnokar otvoril enak zavod

v Celju, Cerkveni trg 4

ter se priporoča slavnemu občinstvu za cenjena naročila. 131 1

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin.
za dva- ali večkratno objavo za vsakikrat 50 „

Če znaša oglas več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako nadaljno vrsto 10 „

Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje vnaprej (tudi v znamkah). Na vprašanja, tičočja se oglasov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanje znamka ali dopisnica za odgovor.

Upravištvo „Narodnega Dnevnika“.

Sadno drevje

visoko, nizko in močno, vrbove sadike (količe), ame ikansko rozje prodaja po nizki ceni Ant. Kupčič, ekonom. Ptujška gora, 32 2-2

Posestvo,

četrt ure od Vojnika ob lju-bečenski cesti v obsegu 2 oralov se prodaja za nizko ceno ali pa da v najem. Hiša je tidana, s opeko krita, ima 3 sobe, kuhinjo in klet. — Vprašati je v upravištvo „Nar. Dnevnika“.

Apno

v vsaki množini prodaja kemična tovarna v Gaberju pri Celju.

118 4-4

Kupujte narodni kolek!

Umetni gnoj

prodaja in razpošilja po tovarniških cenah trgovina F. Confidenti, Zavodna pri Celju. Naročila se izvršujejo točno in solidno. 117 4-4

SUKNA

in modno blago
za obleke

priporoča firma

Rarel Kocijan

tvornica za sukno
v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorcei franko.

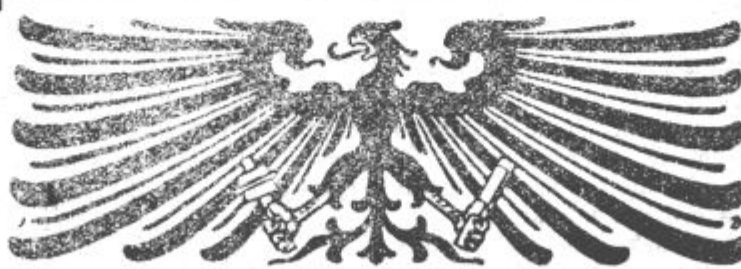
112 50-6

Zvezna trgovina

Rotofska ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kan-celijski, konceptni, pisarni, doku-mentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posejilnice. okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zaviti ki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemuniku usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenom potrebnim učinkom. Zvezna tiskarna v Celju, Založena z modernimi tiskarskimi stroji, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okrasli, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke. 43 150-20

Zvezna knjigoveznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, s modernimi črkami in okrasli se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejših do najfinnejših izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natils na trakove. Casopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.